

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Gramatyka opisowa języka angielskiego				
2. Kod przedmiotu:	FA-4				
3. Okres ważności karty:	2014–2017				
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	filologia				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:	filologia angielska				
9. Semestr:	2, 3, 4				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Neofilologii				
11. Prowadzący przedmiot:	dr Ewa Gieron-Czeczor				
12. Grupa przedmiotów:	treści filologiczne				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć:	angielski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki języka polskiego					
16. Cel przedmiotu:					
Przekazanie szczegółowej wiedzy na temat poszczególnych zagadnień z zakresu fonologii, morfologii i składni. Zwrócenie uwagi na zarówno funkcjonalne podejście do poszczególnych zjawisk, jak też kontrastywne (porównawcze) spojrzenie głównie w zestawieniu z językiem polskim. Przekazanie ogólnej wiedzy dotyczącej głównych nurtów współczesnej fonologii. Przekazanie szczegółowej wiedzy na temat dźwięków mowy (głosek), nadrzędnych jednostek rytmicznych, oraz suprasegmentalnych cech mowy. Umożliwienie zrozumienia wzajemnego oddziaływania znaków pisanych i fonemów we współczesnym języku angielskim. Zapoznanie z podstawowymi pojęciami analizy morfologicznej (<i>leksem, afiks, rdzeń</i> i <i>temat fleksyjny, morfem gramatyczny/leksykalny/swobodny/związany</i> itp.) a także procesami morfologicznymi języka angielskiego z zakresu słowotwórstwa. Przekazanie wiedzy na temat fleksji oraz kategorii gramatycznych związanych z poszczególnymi częściami mowy i ich wykładników (liczby, przypadku, osoby, czasu gramatycznego czasownika czy stopnia przymiotnika). Przekazanie podstawowych informacji na temat składni, zapoznanie z aparatem pojęciowym dotyczącym składni. Zapoznanie z różnymi podejściami do analizy składniowej. Zwrócenie uwagi na współzależności pomiędzy składnią, morfologią i semantyką a także szczegółowa analiza budowy morfologiczno-syntaktycznej zdań pojedynczych i złożonych. Poprawienie umiejętności sprawnego posługiwania się językiem angielskim w odniesieniu do wszystkich płaszczyzn językowych					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda weryfikacji efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
1	ma uporządkowaną wiedzę na temat języka angielskiego (i komunikacji), jego kategorii, poziomów analizy i opisu, która zostanie wykorzystana w praktycznych zastosowaniach profesji filologa-specjalisty	dobranie ćwiczeń adekwatnych do realizacji treści, opracowanie ćwiczeń dotyczących zagadnień	zaliczenie pisemne testu semestralnego obejmujące zarówno materiał ćwiczeń, jak i wykładów; udział w praktycznych ćwiczeniach na	ćwiczenia/ wykład	K_W03 (+++)

		analizy języka; opracowanie testu semestralnego	konwersatoriach		
2	ma podstawową wiedzę na historycznego i społeczno-kulturowego rozwoju języka angielskiego, która zostanie wykorzystana w porozumiewaniu się i przekazywaniu informacji	opracowanie testu semestralnego	zaliczenie pisemne testu semestralnego obejmujące zarówno materiał ćwiczeń, jak i wykładów;	ćwiczenia/ wykład	K_W04 (+)
3	ma uporządkowaną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w gramatyce opisowej	opracowanie testu semestralnego	zaliczenie pisemne testu semestralnego obejmujące zarówno materiał ćwiczeń, jak i wykładów; wiedza wykazana w praktycznych ćwiczenia na konwersatoriach	ćwiczenia/ wykład	K_W14 (+)
4	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu gramatyki opisowej w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych	dobranie ćwiczeń adekwatnych do realizacji treści, opracowanie ćwiczeń dotyczących zagadnień analizy morfologicznej;	umiejętności wykazane w ćwiczeniach praktycznych	ćwiczenia/ wykład	K_U01 (+++)
5	potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami teoretycznymi w celu analizowania tekstów i zjawisk językowych w wybranej przez siebie profesji	opracowanie testu semestralnego	zaliczenie pisemne testu semestralnego obejmujące zarówno materiał ćwiczeń, jak i wykładów	ćwiczenia/ wykład	K_U03 (+++)
6	w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień językowych (z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych), korzystając zarówno z dorobku językoznawstwa, jak i innych poznanych dyscyplin naukowych	opracowanie testu semestralnego; opracowanie ćwiczeń dotyczących zagadnień analizy morfologicznej	zaliczenie pisemne testu semestralnego obejmujące zarówno materiał ćwiczeń, jak i wykładów; wkład w dyskusję na tematy związane z problematyką analizy morfologicznej	ćwiczenia/ wykład	K_U06 (+++)

7	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w odniesieniu do gramatyki opisowej	obserwacja postępów i zaangażowania studenta podczas zajęć praktycznych	wynik osiągnięty w teście semestralnym, przygotowanie do zajęć (notatki), udział w ćwiczeniach praktycznych, aktywność w trakcie przebiegu zajęć	ćwiczenia/ wykład	K_K01 (++)
18. Formy i wymiar zajęć:		wykłady (15h + 15h + 15h), ćwiczenia (30h + 30h + 30h)			
19. Treści kształcenia:					
<p>Budowa i funkcje narządów artykulacyjnych. Kryteria klasyfikacji dźwięków mowy: aspekty artykulacyjne i akustyczne. Zapis transkrypcyjny w praktyce. Źródła informacji o wymowie (słowniki, źródła internetowe). Klasyfikacja samogłosek: monoftongi. Klasyfikacja samogłosek: dyftongi i tryftongi. Klasyfikacja spółgłosek, zbitki spółgłoskowe. Jednostki rytmiczne mowy i ich części: sylaba jako najmniejsza jednostka rytmiczna. Teorie sylaby. Istota akcentu. Tendencje w umiejscawianiu akcentu. Prefiksy i sufiksy a akcent. Akcent w wyrazach złożonych (compounds). Wyrazy nieakcentowane (function words). Akcent wyrazowy, frazowy i zdaniowy. Intonacja w zarysie ogólnym. Kombinatoryczne właściwości głosek. Spółgłoskowe procesy kontekstowe. Upodobnienia głosek, elizja, palatalizacja. Redukcje samogłosek i spółgłoski nieme. Główne nurty w fonologii: koncepcje fonemu: psychologiczna (J. B. de Courtenay), fizykalna (D. Jones). Główne nurty w fonologii: funkcjonalna koncepcja fonemu (L. Bloomfield, N. S. Trubecki. R. Jakobson): szkoła praska. Główne nurty w fonologii: glossematyka (Hjelmslev), fonologia prozodyczna (J. R. Firth). Główne nurty w fonologii: fonologia generatywna (N. Chomsky). Fonologia suprasegmentalna. Fonologiczna ewaluacja ilościowa i jakościowa. Morfofonemika. Relacje między pisownią i wymową (relacja fonem - grafem). Wprowadzenie teoretyczne (morfem, jego rodzaje), Analiza morfologiczna i jej podłoże fonologiczne. Morfem, morf, alomorfy. Morfologia derywacyjna i fleksyjna. Germańskie i niegermańskie źródła procesów słowotwórczych. Morfologia rzeczownika. Prefiksy pochodzenia łacińskiego i greckiego. Konwersja, derywacja zerowa. Wyrazy i prefiksy obcego pochodzenia. Wyrazy złożone (compounds). Inne procesy słowotwórcze: clipping, back-formation, reduplication, blends. Akronimy, eponimy. Żargon, slang, eufemizmy. Proces natywizacji zapożyczeń.</p> <p>Miejsce składni w analizie językowej. Wprowadzenie do dyscypliny. Trzy podejścia do analizy składniowej: base-and-modifier ; slot-and-filler; IC. Tradycyjne szkolne podejście do rozważań nad składnią. Bieżące, nowoczesne trendy w podejściu do problemów składniowych I: Gramatyka transformacyjno-generatywna. Bieżące, nowoczesne trendy w podejściu do problemów składniowych II: Funkcjonalna gramatyka leksykalna, teoria optymalności; „Dependency Syntax”. Inne istotne zagadnienia dotyczące angielskiej składni z punktu widzenia generatywnego opisu funkcjonalnego: struktura wyjściowa; walencja typu 'slots and frames', asymetria pomiędzy znaczeniem a treścią; relacje pomiędzy znaczeniem a innymi poziomami struktury języka. Budowa zdania pod względem informacji: „topic and focus” - kwestia zależności syntaktycznej. Uwagi wstępne na temat wzajemnych relacji składni i semantyki. Związki syntagmatyczne i paradygmatyczne. Znaczenie i sens.</p>					
20. Egzamin:		tak (E-4), za/o, za			
21. Literatura podstawowa:					
<p>Gimson, A. C. (2001): <i>Gimson's Pronunciation of English</i>, rev. A. Cruttenden.</p> <p>Hewings, M. (2007). <i>English Pronunciation in Use: Advanced</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Kavka, S. , Molęda, J., Widota, A. (2006): <i>Fonetyka i fonologia ogólna i kontrastywna</i>. Racibórz.</p> <p>Kavka, S. (2006): <i>Ćwiczenia fonetyczne</i>. Ostrava, Racibórz.</p> <p>Roach, P. (2000): <i>English Phonetics and Phonology</i>. Cambridge: CUP</p> <p>Szymanek, B., (1998): <i>Introduction to Morphological Analysis</i>. PWN: Warszawa.</p> <p>Katamba, F., (2005): <i>English words : structure, history, usage</i>. Routledge, London ; New York</p> <p>Svoboda A., Opelova M., (1998): <i>A Brief Survey of the English Morphology</i>. Ostravska univerzita, Ostrava.</p> <p>Burton-Roberts, N. (1997): <i>Analysing Sentences</i>. Longman.</p>					

Carnie, A. (2011). *Modern syntax. A coursebook*. Cambridge: Cambridge University Press.
 Kavka, S. (1995): *The English Verb: A Functional Approach*. Ostrava: Ostravská univerzita.
 Quirk, R. et al. (2010): *University Grammar of English*. Longman.
 Kavka, S. (2003): *English Linguistics for Novices: An Introductory Course*. Ostrava: Repronis.
 Svoboda, A. (2004): *Lectures on English Syntax. Handouts for lectures on English syntax for the second year students of English*. Ostrava: Repronis.

22. Literatura uzupełniająca:

Jassem, W. (1983): *The Phonology of Modern English*. Warszawa: PWN.
 Jones, D. (1992): *The Pronunciation of English*. Cambridge: CUP.
 Štekauer P., (2000): *Rudiments of English Linguistics*. Slovacontact, Prešov
 Dušková L. et al. (2000): "Syntax." In P. Štekauer (ed.): *Rudiments of English Linguistics*, pp. 177-270.
 Prešov: Slovacontact.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykłady	45
2	Ćwiczenia	90
3	Laboratorium	
4	Projekt	
5	Seminarium	
6	Inne: praca własna	
	- przygotowanie do zajęć	45
	- przygotowanie do testów	90
Suma godzin		270

24. Suma wszystkich godzin:	270	25. Liczba punktów ECTS:	9
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:	4,5	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta	4,5

28. Kryteria oceniania:

Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
01	bdb	student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat języka angielskiego, bardzo dobrze zna jego kategorie oraz poziomy analizy i opisu;
	db	student ma podstawową wiedzę na temat języka angielskiego, dobrze zna jego kategorie oraz poziomy analizy i opisu;
	dst	student ma niepełną wiedzę na temat języka angielskiego, dostatecznie dobrze zna jego kategorie oraz poziomy analizy i opisu;
	ndst	student nie ma podstawowej wiedzy na temat języka angielskiego, nie zna jego kategorii ani poziomów analizy i opisu;
02	bdb	student ma usystematyzowaną wiedzę na temat historycznego i społeczno-kulturowego rozwoju języka, zorientowaną na zastosowanie w praktyce;
	db	student ma podstawową wiedzę na temat historycznego i społeczno-kulturowego rozwoju języka, zorientowaną na zastosowanie w praktyce;
	dst	student ma niepełną wiedzę na temat historycznego i społeczno-kulturowego rozwoju języka, zorientowaną na zastosowanie w praktyce;
	ndst	student nie ma podstawowej wiedzy na temat historycznego i społeczno-kulturowego rozwoju języka;
03	bdb	student ma uporządkowaną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w gramatyce opisowej;
	db	student ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w gramatyce opisowej;

	dst	student ma niepełną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w gramatyce opisowej;
	ndst	student nie dysponuje wiedzą o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w gramatyce opisowej;
04	bdb	student potrafi wszechstronnie wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu gramatyki opisowej w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych;
	db	student potrafi umiejętnie i dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu gramatyki opisowej w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych;
	dst	student potrafi dostatecznie dobrze wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu gramatyki opisowej w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych;
	ndst	student nie potrafi wykorzystywać podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu gramatyki opisowej do analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych;
05	bdb	student potrafi wszechstronnie posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania wybranych zjawisk językowych;
	db	student potrafi umiejętnie i dobrze posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania wybranych zjawisk językowych;
	dst	student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania wybranych zjawisk językowych, lecz z pewnymi uchybieniami;
	ndst	student nie potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania wybranych zjawisk językowych;
06	bdb	student potrafi precyzyjnie i spójnie wypowiadać się, w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień językowych, a także wykorzystywać różne ujęcia teoretyczne oraz korzystać z dorobku językoznawstwa, z nastawieniem na opis języka angielskiego
	db	student potrafi umiejętnie i dobrze wypowiadać się, w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień językowych, a także wykorzystywać różne ujęcia teoretyczne oraz korzystać z dorobku językoznawstwa, z nastawieniem na opis języka angielskiego
	dst	student potrafi wypowiadać się, w mowie i na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień językowych, a także wykorzystywać różne ujęcia teoretyczne oraz korzystać z dorobku językoznawstwa, z nastawieniem na opis języka angielskiego z pewnymi uchybieniami
	ndst	student nie potrafi wypowiadać się, w mowie ani na piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień językowych, wykorzystywać różnych ujęć teoretycznych, korzystać z dorobku językoznawstwa przy opisie języka angielskiego;
07	o.	student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w odniesieniu do gramatyki opisowej;
	no.	student nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności, nie rozumie potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, nie dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, nie wyznacza kierunków własnego rozwoju i kształcenia w odniesieniu do gramatyki opisowej.

29. Uwagi:

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)